Пенсії за вислугу років

Пенсії за вислугу років встановлюються окремим категоріям громадян, зайнятим на роботах, виконання яких призводить до втрати професійної працездатності або придатності.
Умови призначення та тривалість спеціального стажу роботи, яка дає право на призначення пенсії за вислугу років, залежить від професій/посад, на яких працювала людина та Закону, згідно з яким призначається така пенсія.

- ✓ **Пенсії за вислугу років із солідарної системи**

Умови призначення визначені Законом України від 09.07.2003 № 1058-IV "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування"(частина четверта статті 114, пункти 2[1] та 16 Прикінцевих положень) та Законом України від 05.11.1991 № 1788-XII "Про пенсійне забезпечення" (статті 52, 54, 55).
Пенсії за вислугу років призначаються:

- незалежно від віку:
- артистам за наявності на час звернення за пенсією стажу творчої діяльності від 20 до 35 років (*частина четверта статті 114 Закону України від 09.07.2003 № 1058-IV "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування", постанова Кабінету Міністрів України від 12.10.1992 № 583 "Про затвердження нормативних актів з питань пенсійного забезпечення");*
- працівникам авіації та льотно-випробного складу за наявності відповідної вислуги років у чоловіків від 25 років на 01.04.2015 до 26 років 6 місяців на 11.10.2017, у жінок – від 20 років на 01.04.2015 до 21 року 6 місяців на 11.10.2017 (*стаття 54 Закону України від 05.11.1991 № 1788-XII "Про пенсійне забезпечення", постанова Кабінету Міністрів України від 21.07.1992 № 418 " Про затвердження нормативних актів з питань призначення пенсій за вислугу років працівникам авіації і льотно - випробного складу");*
- працівникам освіти, охорони здоров'я та соціального забезпечення за наявності спеціального стажу роботи від 25 років на 01.04.2015 до 26 років 6 місяців на 11.10.2017 *(стаття 55 Закону України від 05.11.1991 № 1788-XII "Про пенсійне забезпечення", постанова Кабінету Міністрів України від 04.11.1993 № 909 "Про перелік закладів і установ освіти, охорони здоров'я та соціального захисту і посад, робота на яких дає право на пенсію за вислугу років ");*
- спортсменам за наявності стажу не менше 25 років, в тому числі перебування у складі збірних команд України не менше 6 років (*стаття 55 Закону України від 05.11.1991 № 1788-XII "Про пенсійне забезпечення", постанова Кабінету Міністрів України від 12.10.1992*

№ 583 "Про затвердження нормативних актів з питань пенсійного забезпечення");

- після досягнення віку від 50/55 років чоловіками, від 45/50 – жінками та за наявності відповідного загального стажу, в тому числі стажу роботи за професією/посадою (*статті 54, 55 Закону України від 05.11.1991 № 1788-XII "Про пенсійне забезпечення"):*

- диспетчерам, які здійснюють управління повітряним рухом; інженерно-технічному складу цивільної авіації *(постанова Кабінету Міністрів України від 21.07.1992 № 418 " Про затвердження нормативних актів з питань призначення пенсій за вислугу років працівникам авіації і льотно - випробного складу")*;
- бортпроводникам;
- працівникам залізничного транспорту та метрополітену *(постанова Кабінету Міністрів України від 12.10.1992 № 583 "Про затвердження нормативних актів з питань пенсійного забезпечення")*;
- працівникам, зайнятим на польових геологорозвідувальних роботах *(постанова Кабінету Міністрів України від 12.10.1992 № 583 "Про затвердження нормативних актів з питань пенсійного забезпечення")*;
- працівникам, зайнятим на лісозаготівлях і лісосплаві *(постанова Кабінету Міністрів України від 12.10.1992 № 583 "Про затвердження нормативних актів з питань пенсійного забезпечення")*;
- механізаторам (докерам-механізаторам) у портах *(постанова Кабінету Міністрів України від 12.10.1992 № 583 "Про затвердження нормативних актів з питань пенсійного забезпечення")*;
- плавскладу морського, річкового флоту і флоту рибної промисловості *(постанова Кабінету Міністрів України від 12.10.1992 № 583 "Про затвердження нормативних актів з питань пенсійного забезпечення")*.

Розміри пенсій визначаються згідно зі *статтями 27, 28 Закону України від 09.07.2003 № 1058-IV "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування"* і залежать від тривалості набутого страхового стажу та отриманої заробітної плати, з якої сплачувалися страхові внески.

Призначається з дня звернення за умови звільнення з роботи/посади, що дає право на таку пенсію.

- ✓ **Пенсії за вислугу років військовим**

Умови призначення визначені Законом України від 09.04.1992 № 2262-XII "Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб" (стаття 12).

Пенсія за вислугу років призначається військовослужбовцям за умови звільнення із військової служби:

- незалежно від віку, якщо на день звільнення вони мають не менше 25 календарних років вислуги;
- в разі досягнення на день звільнення зі служби 45-річного віку та за наявності страхового стажу 25 років і більше, з яких не менше ніж 12 календарних років і 6 місяців становить служба.

Розміри пенсій визначаються згідно зі статтею 13 Закону № 2262-XII: від 50 % (звільненим у відставку за віком або за станом здоров'я від 55 %) до 70% відповідних сум їх грошового забезпечення в залежності від тривалості вислуги. Грошове забезпечення визначається відповідно до *постанови Кабінету Міністрів України від 17.07.1992 № 393 "Про порядок обчислення вислуги років, призначення та виплати пенсій і грошової допомоги особам, які мають право на пенсію відповідно до Закону України "Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб", крім військовослужбовців строкової служби і членів їх сімей та прирівняних до них осіб"*.

Мінімальний розмір пенсій за вислугу років військовим не може бути нижче 3854 грн.

- ✓ **Пенсії за вислугу років працівникам прокуратури**

Умови призначення визначені Законом України від 14.10.2014 № 1697- VII "Про прокуратуру" (частина перша статті 86).

Право на пенсію за вислугу років незалежно від віку мають працівники прокуратури, які на день звернення за призначенням такої пенсії мають не менше 25 років вислуги, у тому числі стажу роботи на посадах прокурорів не менше 15 років.

Розміри пенсій визначаються згідно частин другої – п'ятої статті 86 Закону № 1697- VII – 60 % суми їхньої місячної заробітної плати.

Працівникам, які не мають вислуги 25 років, але відпрацювали на посадах прокурорів не менше 15 років та мають страховий стаж 35 років чоловіки, 30 років – жінки, пенсія за вислугу років призначається після досягнення чоловіками віку 57 років, жінками – 55 років.

Розмір пенсії визначається пропорційно кількості повних років роботи на прокурорських посадах.